

**Jenis av Rana
løgtingsmaður**

Til Løgtingið

Løgtingsmál nr. 170/2018: Uppskot til samtyktar um at seta donsku royndarskipanina við cannabisheilivági í gildi í Føroyum

**Uppskot
til
samtyktar**

Løgtingið heitir á landsstýrið um sum skjótast at taka neyðug stig til at fáa donsku royndarskipanina við cannabisheilivági til eisini at fevna um Føroyar.

Viðmerkingar:

Tvær ferðir í 2017, í februar og í juni, hevði Løgtingið orðaskifti um ætlanirnar hjá donskum politikarum at loyva nýtslu av ávísum cannabisúrdráttum til útvaldar sjúklingabólkar. Orðaskiftið varð m.a. um, hvort føroyski heilsumyndugleikan hevði ætlanir um at bjóða føroyskum sjúklingum somu skipan, sum danska Fólkatingið hevði samtykt at bjóða donskum.

18. januar í fjør legði Miðflokkurin uppskot til samtyktar fyrir Løgtingið, har Løgtingið varð biðið um at heita á landsstýrið um at leggja fyrir Løgtingið uppskot til løgtingslög um eina royndarskipan viðvíkjandi nýtslu av medisinskum cannabis. Hóast stóra undirtøku undir 1. viðgerð fall uppskotið við atkvøðugreiðsluna h. 23 apríl. 9 atkvøddu fyrir og 15 ímóti.

Hin 15. desember 2017 samtykti fólkatingið einmælt "forslag til lov om forsøgsordning med medicinsk cannabis", ið heimilar at ávíssir sjúklingar, nevndir verða sclerosusjúklingar, krabbameinssjúklingar og sjúklingar við kroniskari pínu, í eini royndarskipan fáa möguleika at verða viðgjørdir við natúrligum cannabisúrdráttum.

Mong av hesum sjúku stríðast við symptomir, sum vanligur heilivágur illa megnar at hjálpa, umframt at tey hava svár hjáárin av traditionellum heilivágum í teim stóru nøgdum, sum lætt kunnu krevjast. Umframt pínunívdar sjúklingar fáa eisini krabbameinssjúk í kemo- ella stráluviðgerð, ið mangan stríðast við etingartrupulleikar vegna vaml og spýggju, möguleika at royna hesar úrdráttir.

Sum nevnt er ikki talan um at gera cannabisúrdráttir fríar, men um eina skipan, umsitin av læknum, haðani medicinskt cannabis, á ein tryggan og lógligan hátt, kann verða útskivað ávísum nágreinaðum sjúklingabólkum.

Viðgerðir av føroyskum sjúklingum fara fram bæði í føroyskum og útlendskum heilsuverkum, fyri tað mesta donskum. Vandi er tí fyrir, at føroyskir sjúklingar kunnu enda í tí óhepnu støðu at fáa viðgerð við medicinskum cannabis, tá teir eru í Danmark, men fáa trupulleikar við at halda á við

hesari, tá teir eru í Føroyum. Tí metti Miðflokkurin, at vit í Føroyum áttu at havt eina lóg við sama endamáli sum tann danska, eina royndarskipan fyri nýtslu av medicinskum cannabis, sum nevnt varð uppskot um slíka lóg felt í Løgtinginum í fjør vár. Tí leggur flokkurin í dag fram uppskot til samtyktar um at seta donsku royndarskipanina í gildi í Føroyum. Á henda hátt fara fóroyskir sjúklingar at verða javnstilllaðir við sjúklingar í danska sjúkrahúsini.

Frá at noyðast at royna at finna ein lækna, sum vil sökja um loyvi at útskriva heilivágin, verður lættari hjá tí sjúka at biðja sín egna lækna um hengan heilivág. Somuleiðis væntast hetta at loysa stóra trupulleikan, sum mong hava í dag, fóroyingar og danir, at tey noyðast út á ólógliga marknaðin at keypa cannabis úrdráttir, og har fyri ovurprís. Eyðmýkingin hjá mongum steðgar, tá tey sleppa undan at bróta lógina, og saman við sentralt stýrdari prísáseting verður lættari figgjarliga at steðga ógvusligu pínuni, krampum, vamli v.m.

Av heitinum á donsku lögini framgongur, at talan er um eina royndarætlan. Eftir ætlan Fólkatingsins skal hengan vara í fyribils fýra ár, tó verður ein eftirmeting gjørd eftir tveimum árum út frá teimum royndum og kanningum, sum fara at verða gjørdar frá degi eitt.

Fyri at forða fyri prísum, sum ikki műgvandi kunnu hava trupulleikar við at gjalda, hevur Fólkatingið samtykt at játta serstakan stuðul til hengan heilivág. Slík skipan eigur sjálvandi eisini at verða boðin fóroyskum sjúklingum.

Figgjarligar avleiðingar:

Tað er sera torfört at meta um figgjarligu avleiðingarnar, tí økið er nýtt og óroynt, eisini fyri danir. Hesir hava ikki enn funnið fram til egnar prísir á heilivágnum, m.a. tí at teir ikki hava havt neyðugu tíðina til at byrja egna framleiðslu av rávøruni. Vit nevna danir, tí eg meti at heilivágur fóroyinga, eisini á hesum økinum, fer at vera so gott sum hin sami, sum í danska heilsu- og apoteksverkinum, og innfluttur haðani.

Eisini fer evt. nýtsla av medicinskum cannabis at koma ístaðin fyri annan heilivág, sum neyvan er bíligari.

Á Løgtingi, tann 7. mars 2019

Jenis av Rana